

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української мови імені проф. Івана Ковалика

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету
Пилипчук С.М.
“30” серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи наукових філологічних досліджень

галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>014 Середня освіта</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>Українська мова і література</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний факультет</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма навчальної дисципліни Основи наукових філологічних досліджень для студентів за спеціальністю 014 Середня освіта спеціалізації Українська мова і література „_30_”_серпня_____, 2017_року - 12 с.

Розробник: Асіїв Л.В.. доцент, кандидат філологічних наук

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри української мови імені проф. Івана Ковалика

Протокол № 1 від «30» серпня_2017 р.

Завідувач кафедри Купчинська З.О.

_____ (Купчинська З.О.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

«30» серпня 2017 р.

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «30» серпня_2017 р.

«30» серпня 2017 р. Голова _____ (_____)

(підпис) прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u>	за вибором студента
Модулів 3	Спеціальність 014 Середня освіта	Рік підготовки
Змістових модулів 3	Спеціалізація українська мова і література	II-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр
Загальна к-сть год. - 90		III
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній рівень - бакалавр	Практичні
		32
		Самостійні
		58 год.
		ІНДЗ
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 35,5 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: залучити студентів до вирішення актуальних проблем українського мовознавства, формувати знання, вміння та навички для проведення наукових досліджень, навчити студентів писати науково-дослідницьку роботу. Практичні цілі курсу полягають в тому, що він допоможе:

- засвоїти основи методики наукових досліджень з лінгвістики;
 - набути необхідних знань та вмінь для проведення власної науково-пошукової діяльності та написання курсової роботи;
 - оволодіти спеціальними знаннями та навичками роботи з науковою літературою;
- навчити студентів писати наукову роботу, рецензувати роботи, залучити студентів до вирішення актуальних проблем українського мовознавства.

Завдання: ознайомити студентів з актуальними проблемами українського мовознавства, навчити писати курсову роботу, з'ясувати особливості кожного етапу роботи над курсовою, пояснити вимоги до написання наукової роботи, навчити рецензувати роботи, ставити питання, брати участь в дискусії.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

знати: основні загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження; вимоги до оформлення бібліографії; актуальні проблеми сучасного мовознавства; вимоги до курсової роботи, її структуру; особливості кожного розділу; особливості наукового стилю; основні інтернет-ресурси з лінгвістики; вимоги до наукової презентації;

вміти:

формулювати мету, завдання роботи; визначати актуальність дослідження; оформлювати покликання, цитати, список використаної літератури (бібліографію); карткувати досліджуваний матеріал; аналізувати мовні явища; застосовувати загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження; виявляти вплив позамовних чинників на функціонування різноманітних явищ; з'ясувати мовні закономірності та тенденції; коротко узагальнювати результати дослідження; писати наукові тези; готувати презентацію науково-дослідницької роботи; брати участь у науковій дискусії.

3. Програма навчальної дисципліни

<i>Змістовий модуль I. Структура курсової роботи</i>	
Тема 1.	Основні етапи наукового дослідження. Вимоги до написання науково-дослідницької (курсної) роботи. Вступ. План-проспект.
Тема 2.	Особливості опрацювання наукової літератури Робота з каталогами. Методи вивчення науково-теоретичних джерел: конспектування, реферування,

	анотування, цитування та ін.
Тема 3.	Цитування, посилання в курсовій роботі.
Тема 4.	Методика збору фактичного матеріалу. Карткування досліджуваного матеріалу.
Тема 5.	Робота зі словниками.

<i>Змістовий модуль II. Особливості аналізу мовних явищ</i>	
Тема 6.	Загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження. Особливості збору діалектного матеріалу. Методика діалектологічних досліджень.
Тема 7.	Методика мікротопонімічних досліджень
Тема 8.	Особливості аналізу мови художніх творів. Методика аналізу ідіостилю автора.
Тема 9.	Особливості морфонологічних досліджень.

<i>Змістовий модуль III. Захист результатів дослідження. Наукова дискусія</i>	
Тема 10.	Вимоги до структури та оформлення курсової роботи. Особливості наукового стилю. Особливості наукового публічного виступу.
Тема 11.	Вимоги до наукової рецензії. Характеристика тез наукових конференцій та статей.
Тема 12.	Презентація. Наукова дискусія.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с р с
1	2	3	4	5	6
Модуль I					
Змістовий модуль I. Структура курсової роботи					
Тема 1. Основні етапи наукового дослідження. Вимоги до написання науково-дослідницької (курсвої) роботи. Вступ. План-проспект.	6		2		4
Тема 2. Особливості опрацювання наукової літератури Робота з каталогами. Методи вивчення науково-теоретичних джерел: конспектування, реферування, анотування, цитування та ін.	6		2		4
Тема 3. Цитування, посилання в курсовій роботі.	6		2		4
Тема 4. Методика збору фактичного матеріалу. Карткування досліджуваного матеріалу	6		2		4
Тема 5. Робота зі словниками	6		2		4
Разом – змістовий модуль I	30		10		20

Модуль 2				
Змістовий модуль II. Особливості аналізу мовних явищ				
Тема 6. Загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження. Особливості збору діалектного матеріалу. Методика діалектологічних досліджень.	7		2	5
Тема 7. Методика мікротопонімічних досліджень	7		2	5
Тема 8. Особливості аналізу мови художніх творів. Методика аналізу ідіостилю автора.	9		4	5
Тема 9. Особливості морфонологічних досліджень	7		2	5
Разом – змістовий модуль II	30		10	20
Модуль 3				
Змістовий модуль III. Захист результатів дослідження. Наукова дискусія				
Тема 10. Вимоги до структури та оформлення курсової роботи. Особливості наукового стилю. Особливості наукового публічного виступу	10		4	6
Тема 11. Вимоги до наукової рецензії. Характеристика тез наукових конференцій та статей.	10		4	6
Тема 12. Презентація. Наукова дискусія.	10		4	6
Разом – змістовий модуль III	30		12	18
Усього годин	90		32	58

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні етапи наукового дослідження. Вимоги до написання науково-дослідницької (курсної) роботи. Вступ. План-проспект.	2
2	Особливості опрацювання наукової літератури Робота з каталогами. Методи вивчення науково-теоретичних джерел: конспектування, реферування, анотування, цитування та ін.	2
3	Цитування, посилання в курсовій роботі.	2
4	Методика збору фактичного матеріалу. Карткування досліджуваного матеріалу	2
5	Робота зі словниками	2
6	Загальнонаукові та спеціально-лінгвістичні методи дослідження. Особливості збору діалектного матеріалу. Методика діалектологічних досліджень.	2
7	Методика мікротопонімічних досліджень	2
8	Особливості аналізу мови художніх творів. Методика аналізу ідіостилю автора.	4
9	Особливості морфонологічних досліджень	2
10	Вимоги до структури та оформлення курсової роботи. Особливості наукового стилю. Особливості наукового публічного виступу	4

11	. Вимоги до наукової рецензії. Характеристика тез наукових конференцій та статей.	4
12	Презентація. Наукова дискусія.	4
	Разом	32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Написання плану-проспекту науково-дослідницької роботи (курсової роботи).	4
2.	Опрацювання наукової літератури. Укладання бібліографії.	4
3.	Оформлення покликань та особливості цитування в науково-дослідницькій роботі.	4
4.	Методика збору фактичного матеріалу. Карткування досліджуваного матеріалу	4
5.	Робота зі словниками.	4
6.	Збір фактичного матеріалу.	5
7.	Спеціально-лінгвістичні методи дослідження.	5
8.	Методика збору фактичного матеріалу у художньому дискурсі.	2
9.	Методи та прийоми лінгвістичного аналізу тексту.	3
10.	Методика аналізу морфологічних явищ	5
11.	Особливості наукового стилю. Написання вступу.	3
12.	Науковий публічний виступ та презентація.	3
13.	Рецензія на вступ до науково-дослідницької роботи.	3
14.	Тези наукової статті.	3
15.	Підготувати презентацію.	6
	Разом	58

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальним завданням є курсова робота
Теми курсових робіт

1. Питання походження, розвитку та специфічних рис української мови у середній школі.
2. Функціонування української мови в закладах харчування м. Львова.
3. Функціонування української мови в торговельних закладах м. Львова.
4. Вивчення асиміляцій у середній школі.
5. Вивчення чергувань приголосних звуків у середній школі.
6. Вивчення орфоепічних норм на уроках української мови в середній школі.
7. Професійна та наукова лексика в сучасній українській фантастиці (твори – на вибір).
8. Лексичні особливості історико-пригодницьких романів В. Рутківського.

9. Власні назви в казковій хроніці Олександра Гавроша “Розбійник Пинтя у Заклятому місті”.
10. Лексика на позначення відчуттів людини у казках В. Симоненка.
11. Лексика на позначення зорових відчуттів у творах для дітей О. Олеся.
12. Мовні засоби передачі слухових відчуттів у романі О.Ільченка «Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і чужа молодиця».
13. Мовні засоби передачі нюхових відчуттів у романі О.Ільченка «Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і чужа молодиця».
14. Мовні засоби передачі нюхових відчуттів у творах М.Стельмаха.
15. Мовні засоби передачі зорових відчуттів у малій прозі Г. Косинки.
16. Лексика на позначення їжі та процесу харчування в романі О.Ільченка «Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і чужа молодиця».
17. Лексика на позначення відчуттів людини у поезіях В.Стуса.
18. Порухення орфоепічних норм у мовленні моїх ровесників.
19. Мовні засоби передачі смакових відчуттів у творах Гр. Тютюнника.
20. Іншомовні слова та кальки на сторінках журналу (на вибір).
21. Чергування звуків та фонем при творенні прикметників з суфіксом –н-.
22. Синоніми у романі О.Ільченка «Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і чужа молодиця».
23. Лексика на позначення одягу та процесу одягання в романі О.Ільченка «Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і чужа молодиця».
24. Власні назви у творах Ліни Костенко.
25. Мовні засоби передачі смакових відчуттів людини у прозі О.Довженка
26. Чергування звуків і фонем при творенні іменників з суфіксом –ин-.
27. Мікротопоніми рідного села.
28. Особливості говірки села.
29. Фразеологізми говору (на вибір).
30. Правопис збірки Івана Франка (на вибір).
31. Динаміка діалектних рис говірки (на вибір).
32. Нові слова в сучасній українській мові.

8. Методи та форми навчання

Презентація, колаборативне навчання, проєктно-орієнтоване навчання, дискусія, консультації, самостійна робота,

9. Методи контролю

Виступ, рецензія, курсова робота

10. Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				Змістовий модуль III			100
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T. 10	T. 11	T. 12	
8	8	8	8	8	8	8	10	8	8	8	10	

Критерії оцінювання курсової роботи

1. Керівник курсової роботи відзначає в рецензії:

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
1.	Ступінь і самостійність розкриття теми	20
2.	Достатня кількість і якість опрацювання фактичного матеріалу	5
3.	Уміння користуватися науковим апаратом (цитування, поклики, оформлення списку використаної літератури)	10
4.	Уміння робити висновки з досліджуваної проблеми	5
5.	Грамотність роботи	20

2. На захисті враховується:

1.	Сума балів, які виставив керівник за курсову	60
2.	Відвідування студентами семінару	10
3.	Участь студента у роботі семінару (виступи з рецензіями, участь в обговоренні робіт)	10
4.	Виступи із окремими розділами роботи	10
5.	Захист основних положень роботи	10

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70		задовільно	
E	51 - 60	3	достатньо	
FX	21–50	2	незадовільно	не зараховано
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

11. Методичне забезпечення

Асіїв Л. В. Курсова робота з українського мовознавства: Методичні вказівки до написання та вимоги до оформлення курсової роботи (для студентів II курсу філологічного факультету спеціальностей 035 Філологія (спеціальність 035.01 Українська мова та

література) і 014 Середня освіта (спеціалізація 014.01 Українська мова та література) / Любослава Асіїв. – Львів, 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/kurs-metod.pdf>

12. Рекомендована література

Базова

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи: навчальний посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / Г. І. Артемчук, В. М. Курило, М. П. Кочерган. – Київ: Форум, 2000. – 271 с.
2. Асіїв Л. В. Курсова робота з українського мовознавства: Методичні вказівки до написання та вимоги до оформлення курсової роботи (для студентів II курсу філологічного факультету спеціальностей 035 Філологія (спеціальність 035.01 Українська мова та література) і 014 Середня освіта (спеціалізація 014.01 Українська мова та література) / Любослава Асіїв. – Львів, 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/kurs-metod.pdf>
3. Горошкіна О. М., Нікітіна А. В., Попова Л. О. Магістерська робота: від задуму до захисту: методичний путівник / О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна, Л. О. Попова. – Луганськ, 2004. – 21 с.
4. Корнієнко І. А. Наукові основи курсової роботи: методичні рекомендації / І. А. Корнієнко. – Миколаїв, 2005. – 26 с.
5. Кравченко Н. К. Методи лінгвістичних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://discourse.com.ua/lekicii/>
6. Мартинюк А. П. Основи наукових досліджень у лінгвістиці: навч.- метод. посібник / А. П. Мартинюк. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 40 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream>
7. Мороз І. В. Структура дипломних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту / І. В. Мороз. – Київ, 1997. – 56 с.
8. Мосейчук О. М. Методи проведення лінгвістичних досліджень: нав.- метод. посіб / О. М. Мосейчук. – Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2012. – 75 с.
9. Основні вимоги до дипломних та випускних робіт студентів-філологів: метод. рекомендації / Уклад. О. Штонь, В. Буда. – Тернопіль, 2000. – 21 с.
10. Спіцин Є.С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти / Є. С. Спіцин. – Київ: Вид.центр КНЛУ, 2003. – 120 с.

11. Шейко В. М., Кушніренко Н. М. Організація та методика науково- дослідної діяльності: підручник для вищих навчальних закладів / В. М. Шейко. Н. М. Кушніренко. – Харків: ХДАК, 1998. – 288 с.
12. Штонь О. П., Буда В. А. Курсова робота з української мови: навчально- методичний посібник для студентів-філологів / О. П. Штонь, В. А. Буда. – Тернопіль: Богдан, 2002. – 63 с.

Допоміжна

1. Глібчук Н. М., Асіїв Л. В. Діалектологічна практика: навчально- методичний посібник / Н. М. Глібчук, Л. В. Асіїв. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 103 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: http://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2013/11/Dialekt_praktyka_rob_prohr_Hlibczuk.pdf
2. Горошкіна О. М., Нікітіна А. В., Попова Л. О. Магістерська робота: від задуму до захисту: методичний путівник / О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна, Л. О. Попова. – Луганськ, 2004. – 21 с.
3. Конобродська В. Курсова і дипломна роботи з етнолінгвістики: навч. посібник / В. Конобродська. – Житомир: Полісся, 2003. – 236 с.
4. Кочан І. М., Токарська А. С. Культура рідної мови: зб. вправ і завдань / І. М. Кочан, А. С. Токарська. – Львів: Світ, 1996. – 228 с.
5. Кочерган М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – Київ: Видавничий центр «Академія», 1999. – С. 30–32.
6. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради / Олександр Пономарів. – Київ: Либідь, 2001. – 240 с.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 711 с.
8. Семотюк О. Л. Сучасні технології лінгвістичних досліджень: навч. посібник / О. Л. Семотюк. – Львів: Вид-цтво Львів. політехніки, 2011. – 152 с.
9. Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова. Практичний словничок – довідник / Олександра Сербенська, Марія Білоус. – Львів: Компанія “Манускрипт”, 2003. – 68 с.
10. Словник труднощів української мови / за ред. С.Єрмоленко. – Київ: Рад. школа, 1989. – 334 с.
11. Тематика та методичні поради до написання курсових робіт з української мови: для викладачів і студентів філологічних факультетів педагогічних інститутів / Упоряд. М. І. Пентилюк, В. О.Нагіна. – Київ, 1990. – 52 с.
12. Чак Є. Д. Складні випадки вживання слів / Є. Д. Чак. – Київ: Рад. школа, 1984. – 185 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Асіїв Л. В. Курсова робота з українського мовознавства: Методичні вказівки до написання та вимоги до оформлення курсової роботи (для студентів II курсу філологічного факультету спеціальностей 035 Філологія (спеціальність 035.01 Українська мова та література) і 014 Середня освіта (спеціалізація 014.01 Українська мова та література) / Любослава Асіїв. – Львів, 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: <http://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/kurs-metod.pdf>
2. ГРАК (Генеральний регіонально анотований корпус української мови. – Режим доступу: <http://uacorpus.org/>.
3. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника – Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/>
4. Львівський національний університет імені Івана Франка. Філологічний факультет. На сторінці Видання – Режим доступу: <http://philology.lnu.edu.ua/research/vydannya>
5. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка – Режим доступу: <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>